

HINKU-TAVOITTEET 2025

Talousarvion 2025 oheismateriaali

KUNNANHALLITUS

ELINVOIMAJAOSTO

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Eheä maan- käyttö ja kestävä lii- kenne	Markkinoinnilla ja yritysyhteistyöllä tähtäämme siihen, että yritystonttien osalta maankäyttö on tehokasta ja tiivistä.	Tiivis yhteistyö Y-tiimissä ja yritysten kanssa.
Resurssiviis- as kulutta- minen ja tuotanto	Tavoitteena, että viljelijät tietävät miten ilmastomuutos vaikuttaa maatalouteen, miten maataloudessa voidaan hillitä ilmastomuutosta, miten siirrytään kohti kestävämpää maataloutta, sekä kestävästä energiamuodoista, kiertotaloudesta ja ilmastomuutokseen sopeutumisesta. Viljelijäkoulutukset, viljelijäkirjeet, maatilojen poikkeusolojen koulutus.	Järjestämme yhteistyötahojen kanssa viljelijäkoulutuksia, jossa aiheina mm. ympäristö, luonnonmukainen tuotanto ja alkutuotannon poikkeusolojen varautuminen.
Kehittyvä ilmastotyö	Saikan alueen työmaat lajittelevat ja kierrättävät rakennusaikaisen jätteen. Tavoite 2025 75 % ja 2026 90 %	Informoimme mahdollisuuksista ja seuraamme uudenaikaisin menetelmin tavoitteen toteutumista.

HALLINTOPROSESSI

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Resurssiviis- as ku- luttaminen ja tuo- tanto	Tavoitteena on pakkausmateriaalin vähentäminen hankinnoissa.	Hankinnoissa huomioidaan ilmastoystävällisyys valitsemalla toimitustavaksi monipakkaustoimitukset.
Resurssiviis- as ku- luttaminen ja tuo- tanto	Tavoitteena on vähentää tavaroiden kuljetuksiin liittyvää ympäristön kuormitusta.	Mahdollisuuksien mukaan ei sallita tilauksien osittaisia toimituksia.
Resurssiviis- as ku- luttaminen ja tuo- tanto	Tavoitteena on kunnan digilaitteiden tietoturvallinen kierrätys.	Hankinnoissa huomioidaan digilaitteiden elinkaarenhallinta ja vastuulliset yhteistyökumppanit.

Resurssiviisas kulluttaminen ja tuotanto	Tavoitteena on ylläpitotehtäviin liittyvän matkustamisen vähentäminen.	Älynäytöt liitetään mahdollisuuksien mukaan keskitettyyn hallintajärjestelmään mikä vähentää lähityötä. Opetuksen vikaantuneiden laitteiden osalta hyödynnetään pääsääntöisesti keskitettyä huoltokuljetusta.
--	--	---

HENKILÖSTÖPROSESSI

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Resurssiviisas kulluttaminen ja tuotanto	Osa kokouksista ja koulutuksista pidetään etänä.	40 % koulutuksista ja kokouksista pidetään etänä. Lähipäivien määrä on enintään kolme päivää viikossa.

TALOUSPROSESSI

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Resurssiviisas kulluttaminen ja tuotanto	Talouteen liittyvien dokumenttien toimittaminen 100 % sähköisesti.	Tuotamme ja tallennamme talouteen liittyvät dokumentit eri tahoille sähköisiä työkaluja hyödyntäen. Vältämme paperisten dokumenttien tuostamista ja lähettämistä.
Resurssiviisas kulluttaminen ja tuotanto	Osto- ja myyntilaskut verkkolasakuina.	Ostolaskut vastaanotetaan verkkolasakuina. Myyntilaskujen saajille markkinoidaan e-laskun käyttöönottoa.

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

HALLINTO JA ALUEELLISET PALVELUT, KASVATUS JA OPETUS

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Monipaikkatyön mahdollistaminen työhyvinvoinnin edistäjänä.	Päivitetään työyhteisön pelisäännöt monipaikkatyöstä ja yhteisistä kohtaamisista.

OPETUSPALVELUT

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Koulujen uimahallikuljetuksissa käytetään ensisijaisesti Nysse-joukkoliikennettä.	Koulut suunnittelevat uimahallikäynnit ensisijaisesti joukkoliikennettä hyödyntäen joukkoliikenteen saavutettavissa yksiköissä.

VARHAISKASVATUSPALVELUT

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	<p>Kestävä liikkuminen, kannustetaan henkilöstöä työsuhdepolkupyörän käyttöönottoon.</p> <p>Tehdään vain tarpeelliset matkat työpäivän sisällä. Näiden osalta suositetaan julkista liikennettä ja kimpakyytejä.</p>	<p>Kuljetaan lyhyemmät siirtymät jalan tai pyörällä. Yhdistellään joustavasti eri kulkumuotoja.</p> <p>Lähiympäristöön kohdistuvat retket tehdään lasten kanssa pääosin kävellen.</p> <p>Vältetään turhia siirtymiä yksiköstä toiseen työpäivän aikana.</p> <p>Suosimme kokouskäytännöissä TEAMS palaveri toteutuksia.</p>
Uudistuva energian tuotanto ja kulu-tus	<p>Tuodaan ympäristö- ja ilmastokasvatusta/- asioita esiin omassa työntoiminnassa aktiivisesti lapsille ja huoltajille sekä kuntalaisten kanssa asioidessa.</p> <p>- Vihreä lippu päiväkodit</p>	<p>Varhaiskasvatuksen lapsille toteutetaan arjessa säännöllisesti Kierrätysseikkailu-peliä, jonka avulla opetellaan kestävä kehityksen taitoja ja kierrätystä. Jokainen varhaiskasvatuksen lapsi oppii näin kierrätyksen periaatteet.</p> <p>Siivouspuolen kanssa tehdään aktiivisesti yhteistyötä kierrätyksen osalta - jäteastioita lisätty jokaiseen päiväkotiin.</p>

		<p>Huoltajille järjestetään infotilaisuuksia kestävän kehityksen asioista ja myös huoltajat pääsevät osallistumaan Kierrätysseikkailu-peliin.</p> <p>Valtakunnallinen ja paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma ohjaavat kestävän kehityksen toteuttamista varhaiskasvatuksessa.</p> <p>Yhteistyössä ruokapalveluiden kanssa kehitetään aktiivisesti keinoja ruokahävikin vähentämiseksi päiväkodeissa.</p> <p>Varhaiskasvatuksessa toimii aktiivinen kestävän kehityksen työryhmä ja jokaisessa päiväkodissa on KeKe -vastaava.</p>
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Kestävät ja keskitetyt hankinnat varhaiskasvatuksessa ja materiaalihokkuus.	<p>Tuetaan hankinnoilla ympäristöystävällisesti tuotettuja tuotteita.</p> <p>Aina kartoitetaan hankinnan todellinen tarve sekä onko tarve ostaa omaa, vai onnistuisiko esimerkiksi lainaaminen tai vuokraaminen.</p> <p>Varhaiskasvatuksen hankinnat tehdään keskitetysti, ei yksikkökohtaisesti.</p>

RUOKAPALVELUT

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Hävikkiruoan vähentäminen. Jatkemaan hävikkiruon vähentämistä yhteistyössä poikkihallinnollisesti.	Kirjataan hävikki ja pyritään tarkentamaan ruokamääriä yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Pyritään myös tiedolla johtamaan säännöllisesti asiakkaita ja henkilökuntaa yhteistyön tärkeydestä. Jatketaan hävikkiruoan hyödyntämistä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa ja etsitään uusia kumppaneita. Hävikin hallintaan pyritään myös vaikuttamaan ruokakasvatuksen keinoin.

HAKKARIN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Kiertotalouden kehittäminen	Kierrätysastioiden lisääminen koululle Luokkien siivousvuorot Kierrätyspäivät (tuo tullessas, vie mennessäs)
Kehittyvä ilmastotyö	Ilmastoturitoiminnan vakiinnuttaminen	Tietoiskut Paneelikeskustelut Tempaukset Tutustumiskäynnit ja vierailijat
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Ruuan arvostaminen	7-luokkalaisten TET-päivät ruokalassa Ruokahävikin seuranta Selvitetään oppilaiden osallisuuden lisäämistä ruokailun järjestämisessä

KANAVAN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Oppilaat oppivat lisää kierrättämisestä. Koulun materiaalihankinnat tehdään ympäristövaikutukset tiedostaen. Tietoisuuden lisääminen, mitä vaikutuksia hävikkiruualla on.	Huomioidaan asianmukainen kierrättäminen. Suunnitellaan ja toteutetaan materiaalien uusiokäyttöä. Ruokahävikin vähentämiseksi teema- viikko, yhteistyössä keittiön kanssa.
Kehittyvä ilmastotyö	Vaikuttamisen oppiminen, oppilaiden osallistaminen ilmastotyöhön. Ilmastoturitoiminnan jalkauttaminen koululle.	Tietoiskut ja tempaukset; oppilaskunnan osallisuuden lisääminen. Ilmastoturien käynnit koululla.

Eheä maan- käyttö ja kes- tävä liikenne	Koulu- ja työmatkaliikenteen aktivoi- minen.	Kannustetaan kaikkia liikkumaan jal- kaisin tai pyörällä mahdollisuuksien mukaan. Tempaukset ja teemaviikot.
---	---	---

KELHON KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Ruokahävikin vä- hentäminen.	Koulun yksi isoimmista teemoista on saada ruokahävikki pienemmäksi valistamalla ja asenteita muuttamalla.
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Jätteiden lajittelu.	Luokissa on keräysastiat paperille, pahville ja sekajät- teille. Lapsia ohjeistetaan kierrättämään ja laittamaan jätteet oikeisiin astioihin. Välillä pidetään yllätystarkas- tuksia, onko jätteet lajiteltu oikein.
Eheä maan- käyttö ja kes- tävä liikenne	Suositaan mahdolti- simman paljon hyö- tyliikuntaa.	Edistämme hyötyliikuntaa koulun arjessa. Kannustamme myös vanhempia tarjoamaan lapsille mahdollisuuksia hyötyliikuntaan autolla kускаamisen sijaan.

KULJUN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Resurssiviisas ku- luttaminen ja tuo- tanta	Varastoissa olevien tavaroiden kierrä- tys	Käydään vuosittain varastot läpi ja tarjotaan tavaraa muille luokille ja kouluille. Tarpeettomat tavarat vie- dään jäteasemalle.
Resurssiviisas ku- luttaminen ja tuo- tanta	Ruokahävikin vä- hentäminen	Kannustetaan toistuvasti oppilaita ottamaan ruokaa sen verran kuin jaksaa syödä.
Kehittyvä ilmasto- työ	Tiedon lisääminen ilmastonmuutok- sesta.	Oppilaille opetetaan ikätason mukaisesti ilmaston- muutokseen ja ylipäänsä luonnonsuojeluun liittyviä asioita.

KUOKKALAN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Ruokahävikin vähentäminen	Käytetään hyvää ruokapuhetta. Pyritään vähentämään roskiin menevää ruokaa. Opetellaan hyviä ruokatapoja
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Materiaalimene-kin vähentäminen	Käytetään koulutarvikkeita säästeliäästi.

LASTUSTEN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Eheä maankäyttö ja kestävä lii-kenne	Koulun pihassa kuollut paljon kuusia kir-janpainajan takia. Uudistamme koulun pi-han metsän istutuksin.	Yhdessä kylä- ja vanhempainyh-distyksen kanssa istutamme uu-sia puuntaimia.

LEMPOISTEN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Keskitetty, kestävä hankinnat. Lajittelu: kartonki, paperi, lasi, metalli, muovi ja biojäte. KEKE-vastaava joutuu kuljettamaan muovijätteen pois koululta. Patterit ym. SER-keräykseen. KEKE-vastaava kuljettaa.	Koulun tilaukset keskitetysti koulusihteerin kautta. Koulussa on riittävät kierrätysastiat. Opetel-laan lajittelemaan oikein eskarista alkaen. Muovijätteelle emme ole vielä saaneet koulun kiinteistölle muovinkeräysastiaa. Muoviroskaa tulee paljon ja KEKE-vastaava kuljettaa sen omalla autolla pois koululta.
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Energiansäästö.	Valojen sammuttaminen aina, kun tila tyhjee-ne. Ikkunat pidetään kiinni.
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Ruokahävikin vähentäminen.	Kannustetaan oppilaita ottamaan vain sen verran kuin syövät
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Ruokahävikin vähentäminen.	Biovaaka kertoo oppilaille ruokahävikin mää-rän /oppilas sekä koko päivän ruokahävikin määrän. Teemaviikot.

MATTILAN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Energian säästö	Valojen sammuttaminen käyttämättömistä tiloista, sammuta valot, kun lähdet!
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Ruokahävikin vähentäminen	Kannustetaan oppilaita ottamaan vain sen verran kuin syövät Ruokapalvelu pitää huolen siitä, kuinka paljon ruokaa tulee koululle. Hävikin määrä on suoraan verrannollinen oppilaille maistuvaan ruokaan. Hävikin vähentäminen myymällä ruokaa ulos myös pienemmissä yksiköissä.
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Jätteen lajittelu	Jätteen lajitteluastiat luokissa, ongelmajätteet opehuoneeseen. Oppilaat huolehtivat jätteiden tyhjentämisestä. Kierrätetään käsitoissa vanhat hyväkuntoiset tekstiilit, esim. verhoista tilkkutöitä.

MOISION KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Keskitetty ja mahdoll. tarkoituksenmukaiset hankinnat, kustannussäästöt	Edistetään yhteisvarastoajattelua. Hankinnat pääsääntöisesti keskitetyksi ja isompina kokonaisuuksina.
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Ruokailutapahtuman viihtyvyyden lisääminen. Ruokahävikin vähentäminen.	Jatketaan vahvaa ruokakasvatusta kouluyhteisössä. Ruokailun teemaviikko. Kiinnitetään huomiota ruokailukäyttäytymiseen ja ruokailutapahtumaan. Kuvalliset opasteet, video-ohjeistukset. Ruokalakerrokset. Ruoan hävikin minimointi.

Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Sähkön kulutuksen pienentäminen	Kierrätys on koulussa nykyisin hyvällä mallilla, mutta pyritään kehittämään sitä edelleen.
	Kierrätyksen tehostaminen	Suljetaan ovet, ikkunat, valot ym. päivien päätteeksi.
	Turvallisuuden parantaminen	Sähkölaitteissa lähtökohtaisesti aikakatkaisut. Lämmitysmuodon muutos koulussa.

NURMEN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Pidetään jo olemassa olevasta yhteisestä omaisuudesta huolta ja vältetään siten "kertakäyttöostamista".	Osallistetaan lapsia (esim. oppilaskunnan avulla) huolehtimaan ja arvostamaan yhteisiä tavaroita/välineitä siten, että he ovat mukana hankinnoissa ja huolehtimassa että tavarat pysyvät ehjinä ja tallessa.
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Mahdollisimman taloudellinen ja ekologinen kuluttaminen.	Hyödynnetään jo olemassa olevia materiaaleja työskentelyssä ja suositaan kierrätysmateriaaleja.
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Tietämyksen lisääminen uudistuvan energian käytöstä ja sen uusiutumisesta.	Vierailuilla koulun lähipiirissä olevien elinkeinoharjoittajien mm. Tappuran sahan luona ja tutustutaan esimerkiksi puutuotantoon ja sen käyttöön uusiutuvana luonnonvarana.

SÄIJÄN KOULU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Kehittyvä ilmastotyö	Lisätä oppilaiden ja koulun henkilökunnan tietoa ilmastomuutoksen torjumisesta ja ennaltaehkäisemisestä.	Toteutetaan yhteistyössä lukion ilmastosotureiden kanssa heidän pitämiensä toiminnallisten opituntien avulla. Käsitellään aihetta opituntien ohessa ja koko koulun yhteisellä teema-aamunavauksella.
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Mahdollisimman taloudellinen ja ekologinen kuluttaminen.	Hyödynnetään jo olemassa olevia materiaaleja työskentelyssä ja suositaan kierrätysmateriaaleja.

Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Pidetään jo olemassa olevasta yhteisestä omaisuudesta huolta ja vältetään siten "kertakäyttööstamista".	Osallistetaan lapsia (esim. oppilaskunnan avulla) huolehtimaan ja arvostamaan yhteisiä tavaroita/välineitä siten, että he ovat mukana hankinnoissa ja huolehtimassa että tavarat pysyvät ehjinä ja tallessa.
---	---	--

SÄÄKSJÄRVEN ALAKOULU, VUOSILUOKAT 0-6

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Hävikkiruuan määrän vähentäminen.	Hävikin punnitseminen. Hävikin määrän seurantaviikot, jolloin palkinto saavutetusta tavoitteesta. Ympäristöraati suunnittelee hävikkiruokaviikkojen toteutuksen.
Kehittyvä ilmastotyö	Kehitetään Vihreä Lippu-toimintaa.	Ympäristöraati suunnittelee ja toteuttaa Vihreä Lippu-toimintaa koulussa.
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Kierrätyspisteiden hankinta uuteen laajennusosaan.	Uuden laajennusosan soluauloihin hankintaan kierrätyspisteet. Oppilaiden osallistaminen kierrätyksen järjestämiseen koulussa. Muovinkeräystä pyritään saamaan koululle. Ympäristöraatiin kuuluvien oppilaiden hyödyntäminen kierrätyksen suunnittelussa ja järjestämisessä.

SÄÄKSJÄRVEN YLÄKOULU, VUOSILUOKAT 7-9

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Hävikkiruuan vähentäminen	Hävikkiruuan vähentäminen asenteisiin vaikuttamalla ja asenteita muuttamalla.
Kehittyvä ilmastotyö	Vihreälipputoiminnan jatkaminen ja energian säästö.	Hävikkiruuan vähentäminen, sähkönkulutuksen vähentäminen, lähiliikunnan arvostaminen.
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Hyötyliikunnan suosiminen.	Koulumatkojen kulkeminen jalkaisin tai pyörällä.

YHTEISÖLAUTAKUNTA

YHTEISÖPALVELUIDEN HALLINTO- JA ALUEELLISET PALVELUT

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Resurssivii- sas kulutta- minen ja tuo- tanta	Yksityisautoilun ja kulut- tamisen vähentäminen	Yhteisöbussi Lempi liikennöi haja-asutusalueella ja vie matalan kynnyksen palveluita sekä liikunta- ja kulttuurivälineitä lähelle ihmisiä.
Kehittyvä il- mastotyö	Tuodaan näkyväksi ilmas- totyö hyvinvoinnin ja ter- veyden edistämässä sekä yhteisöllisyydessä ja osallisuudessa	Huomioidaan Hinku-teemat ja YK:n kestävän kehityk- sen tavoiteohjelma Agenda2030 laajaa hyvinvointi- suunnitelmaa sekä osallisuusohjelmaa laadittaessa.
Eheä maan- käyttö ja kestävä lii- kenne	Vaikutetaan kestävän lii- kenteen ja luonnon mo- nimuotoisuuden kehitty- miseen Lempäälän kun- nassa	Huomioidaan KäPy – ja Lumo-ohjelmien hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta edistävät toimet laajaa hyvinvointisuunnitelmaa sekä osallisuusohjelmaa laa- dittaessa. Vahvistetaan osallisuusosaamista ja osalli- suutta eri sektoreilla.

LIIKUNTAPALVELUT

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Eheä maan- käyttö ja kestävä lii- kenne	Kävelyn, pyöräilyn ja joukkoli- kenteen käytön lisäämiseksi kampanjoidaan valtakunnalli- silla teemaviikoilla	Osallistutaan pyöräilyviikkoon ja Euroopan liik- kujan viikkoon. Tiedottamisessa ja kampanjoissa painotetaan kävelyn ja pyöräilyn myönteisiä hy- vinvointivaikutuksia sekä annetaan vinkkejä kä- vely, pyöräilyn ja julkisen liikenteen käytön lisää- miseen arjessa.
Resurssivii- sas kulutta- minen ja tuotanto	Hankitaan kirjastoon monipuo- linen tarjonta lainattavia liikun- tavälineitä kuntalaisten liikku- mismahdollisuuksien ja liikun- taintnostuksen lisäämiseksi	Kirjastolle hankitaan uusia lainattavia liikuntavä- lineitä sekä mahdollisesti muita liikkumiseen ak- tivoivia materiaaleja tai tuotteita.

KIRJASTOPALVELUT

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Kirjastot ympäristötietouden jakajina	Avataan tietoa ja nostetaan sisältöjä esille kestävästä kehityksestä ja ympäristötietoisuudesta. Sisältönostoja voidaan tehdä aineistonäyttelyinä kirjastoissa, tapahtumissa tai virtuaalisten aineistovinkkien avulla verkossa ja sosiaalisessa mediassa.
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Kirjastot digiopastuksen paikkoina	Kirjaston roolia digituen ja digiavun tarjoajana vahvistetaan. Kirjastoissa annettava digiapu on osa asiakaspalvelun kokonaisuutta ja tähtää aktiivisen kansalaisuuden tukemiseen. Digiapu liittyy ensisijaisesti kirjaston tarjoamien e-aineistojen käyttöön.

KULTTUURIPALVELUT

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Kehittyvä ilmasto-työ	Kulttuuripalveluiden järjestämisen, yleisömäärältään suurimman Lempimusaa-tapahtuman hiilijalanjäljen pienentäminen	Lasketaan tapahtuman tuottamiseen liittyvät energiankulutuksen, matkojen, jätteiden, hankintojen sekä ruoan ja juoman aiheuttamat päästöt. Kun päästölähteet tunnetaan, tehdään suunnitelma niiden vähentämiseksi vuoden 2025 Lempimusaa-tapahtumassa. Seurataan suunnitelman toteutumista vertailemalla vuosien 2024 ja 2025 tapahtumien hiilijalanjälkiä. Tämän lisäksi hyödynnetään tapahtumien vaikuttavuutta mittaavaa kriteeristöä vastuullisuuden osalta.
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Kierrätyksen ja kestävien hankintojen suosiminen kulttuuripalveluiden toiminnassa	Suositaan hankinnoissa uusiokäytettäviä ja kierrätettäviä materiaaleja sekä näiden pitkää käyttöikää ja korjattavuutta (esim. tapahtumarakenteet, teltat, vaateisto ym. rekvisiitta). Kannustetaan asiakkaita kierrättämään tapahtumien yhteydessä. Seurataan tämän tavoitteen toteutumista kulttuuripalveluiden asiakaskyselyissä.

NUORISOPALVELUT

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Kierrätyksen ja kestävien hankintojen suosiminen nuorisopalveluiden toiminnassa	Suositaan hankinnoissa uusiokäytettäviä ja kierrätettäviä materiaaleja sekä näiden pitkää käyttöikää.
Kehittyvä ilmasto-työ	Hiilijalanjäljen pienentäminen	Kannustetaan suosimaan joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä.

YHDYSKUNTALAUTAKUNTA

YHDYSKUNNAN HALLINTO JA ALUEELLISET PALVELUT

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Kehittyvä ilmastotyö	Osana energia- ja ilmastojärkeä -hanketta laadittu ilmastobudjetoinnin Lempäälän malli otetaan käyttöön osana talousarviovalmistelua.	Ilmastobudjetoinnin laajempi käyttöönotto vuoden 2026 talousarviovalmistelun yhteydessä.

TILAT JA RAKENNUTTAMINEN

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Lisäämme suunnitelman mukaisesti sähköautojen latauspisteitä kunnan kiinteistöille, joissa on vähintään 20 autopaikkaa.	Sähköautojen latauspisteitä lisätään vähintään kahteen kiinteistöön.
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Kiinteistöjen energiankäyttöä optimoidaan älykkäällä rakennusautomaatiolla.	Päivitetään vähintään yhden kunnan kiinteistön rakennusautomaatio, missä ei vielä ole energiankäytön optimointia.

INFRAPALVELUT

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Vähennetään katuvalaistusverkon energiankulutusta.	Vaihdetaan vanhoja suurpainenatrium-valaisimia uudempiin LED-valaisimiin 250 kpl vuoden 2025 aikana.
Sopeutuva kaupunki-seutu	Osana kävelyn ja pyöräilyn edistämisen toimenpideohjelman, seurataan Lempäälän liikkumisen avainlukuja järjestämällä laskenta kävelijöiden ja pyöräilijöiden määräästä.	Toteutetaan kunnassa liikennemäärälaskenta keskeisillä kävelyn ja pyöräilyn väylillä sekä valtion avustusta saaneissa kohteissa.

MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Eheä maan- käyttö ja kestävä lii- kenne	Aluetehokkuuden nostami- nen täydennysrakentami- sella ja uuden asutuksen si- joittuminen joukkoliikenne- reittien läheisyyteen.	Asemakaavoja laaditaan ensisijaisesti joukkoliiken- nereittien varteen ja asemanseuduille. Osa pienta- lotonteista on pieniä, ja rakennusoikeus voi olla maltillinen, jotta rakennuksia on taloudellista ra- kentaa, ylläpitää ja lämmittää. Edistetään rakentu- neiden pientalotonttien jakamista soveltuvilla alu- eilla.
Resurssivii- sas kulutta- minen ja tuotanto	Ilmastoystävällisen rakenta- misen edistäminen kaavoit- uksella.	Pyritään kaavallisin keinoin lisäämään puun käyttöä rakentamisessa sekä edistämään soveltuvissa koh- teissa korjaavaa rakentamista purkamisen sijaista.
Sopeutuva kaupunki- seutu	Hulevesien huomioiminen kaavoituksessa.	Kaavoitushankkeessa tutkitaan ja määritellään kaa- vatasoon nähden riittävällä tavalla hulevesien hal- linta.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖVALVONTA

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Sopeutuva kaupunki- seutu	Vahvistetaan ilmaston- muutokseen sopeutumise- n ennakointia.	Huomioidaan osana pohjavesialueiden suojelusuun- nitelman päivittämistä muuttuva ilmasto ja ilmasto- riskit.
Sopeutuva kaupunki- seutu	Viherrakenteen merkityk- sen vahvistaminen.	Tunnistetaan osana arvokkaiden luontokohteiden päivitystä alueiden merkitys hiilinieluna sekä vaiku- tus asukkaiden hyvinvointiin.

KONSERNIYHTIÖT

LEMPÄÄLÄN VESI OY

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Jätevesiviemärin laskuttamattoman veden vähentäminen	Laskuttamattoman veden vähenevän trendin jatkaminen oikein kohdistetuilla saneerauksilla. Pidemmän ajan tavoitteena on, että viemärin vuotovedet ovat pysyvästi alle 25 %.
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Uusiutuvan energian hyödyntäminen rakennuksissa ja ajoneuvoissa	Keskitytään ajoneuvohankinnoissa sähkö - tai kaasukäyttöisiin mahdollisuuksien mukaan. Lisätään aurinkoenergian hyödyntämistä vesihuollon rakennuksissa. Selvitetään mahdollisuus hyödyntää lämmön talteenottoa jätevedestä.
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Vesijohdon laskuttamattoman veden vähentäminen	Lisätään vesijohdon aluemituspisteitä, jotta mahdollisiin vesijohtovuotoihin päästään reagoimaan mahdollisimman nopeasti

LEMPÄÄLÄN LÄMPÖ OY / LEMPÄÄLÄN ENERGIA OY

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Vähennämme 80 % kasvihuonekaasupäästöjä vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä.	Käytämme kaukolämmön tuotannossa hukkalämpöä ja uusiutuvia energialähteitä.

LEMPÄÄLÄN VUOKRAKODIT OY

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Uudistuva energian tuotanto ja kulutus	Kiinteistön lämmitysjärjestelmissä suositaan energiatehokkaita ja vähäpäästöisiä lämmitysjärjestelmiä.	Yhtiöllä on yksi öljylämmityskohde, jonka lämmitysmuoto muutetaan maalämpöön vuoden 2025 aikana.

LEMPÄÄLÄN KEHITYS OY

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Sähköisen markkinoinnin ja liiketoiminnan edistäminen. Painoym. materiaalien ekologisuus.	Painomateriaalien vähentyminen. Sähköisen tiedonhaun lisääntyminen. Hybridimallinen työskentely mahdollisuuksien mukaan.

LEMPON PARKKIKIINTEISTÖT OY

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne	Mahdollistaa kuntakeskuksen kehittyminen ja palveluiden tarjoaminen pysäköinnin näkökulmasta.	Länsipuolen pysäköintitalon toteutus suunnittelu on aloitettu, huomioiden kaavan vahvistuminen.

LEKITEK OY

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Uusiutuvan energian hyödyntäminen pienkoneissa ja ajoneuvoissa	Uusitaan nykyistä kalustoa sähkökäyttöisiin pienkoneisiin niiltä osin, kun se on mahdollista ammattikäytössä. Keskitytään ajoneuvohankinnoissa sähkö- tai kaasukäyttöisiin mahdollisuuksien mukaan
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Säilytetään vastuullinen organisaatio -sertifikaatti vuonna 2025	Siivouspalveluiden henkilöstö jatkaa vastuullista puhtausalan koulutusta.
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Käytöstä poistetun sepelin uusiokäyttö	Testattua ja käytöstä poistettua sepeliä hyödynnetään mm. meluvallin rakennuksessa ympäristövalvonnan päätösten mukaisesti.

LEMPÄÄLÄN UIMAHALLI OY

Teema	Oma tavoite	Toimenpide
Resurssiviisas kuluttaminen ja tuotanto	Uimahallit ovat rakennuksia, joissa käytetään runsaasti määrä lämpöenergiaa, sähköä ja vettä. Huonekuutiometrejä kohden kaikkia kolmea käytetään kaikista Suomen rakennuksista eniten juuri uimahalleissa. Uimahallin ensimmäisenä käyttövuonna kiinnitetään huomiota energian kulutukseen ja laitteistojen yhteiskäyttöön. Luolaa kuitenkin lämmitetään vielä, joten lämpöenergian käyttö on vielä isompaa kuin seuraavina vuosina.	Uimahallin ensimmäisenä käyttövuonna kiinnitetään huomiota energian käyttöön ja hallin tekniseen säätämiseen optimaaliselle tasolle. Hallin energian käyttöön vaikuttaviin asiakkaisiin ja henkilökuntaan vaikutetaan, jotta he säästävät energiaa toiminnassaan.